

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/223/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6317206465
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6317206465.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu BL PLUS, s.r.o., so sídlom Prenčov 177, 969 73 Prenčov, IČO: 50 798 243, zastúpeného JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia 2.694,69 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 2Csp/77/2018-361 zo dňa 26. júla 2019 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Brezno (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 26. júla 2019 žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.694,69 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.694,69 eur od 25.07.2017 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 93,18% (II. výrok).

1.1. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že predmetom konania začatého dňa 27.07.2017 bolo zaplatenie sumy 2.694,69 eur s 8% ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.694,69 eur od 25.07.2017 do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia a náhrady trov konania. Pôvodná žalobkyňa (J. K.) v žalobe uviedla, že dňa 16.12.2008 uzavrela so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver 796,65 eur. Z dôvodu, že zmluva neobsahovala náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zákon č. 258/2001 Z.z.“), a to konečnú splatnosť úveru, výšku, počet a termíny splátok, ročnú úrokovú sadzbu a ročnú percentuálnu mieru nákladov (ďalej len „RPMN“), považovala úver za bezúročný a bez poplatkov. Pôvodnej žalobkyni bolo od roku 2015 u zamestnávateľa zrážkami zo mzdy zrazených celkom 4.903,55 eur, z ktorých bolo na účet žalovaného poukázaných 3.491,34 eur. Žalovaný mal nárok iba na vrátenie istiny 796,65 eur, preto v sume 2.694,69 eur došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu.

1.2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe namietol, že pôvodná žalobkyňa nemala pri uzatváraní zmluvy o úvere postavenie spotrebiteľa, nakoľko si úver brala za účelom výkonu podnikania. Každá jedna úhrada bola vykonaná prostredníctvom exekučného konania, v ktorom sa nepripúšťa navrátenie do predošlého stavu. O platnosti jednotlivých častí zmluvy bolo rozhodnuté rozsudkom Stáleho rozhodcovského

súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. sp.zn. SR 14568/09 zo dňa 28.10.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.11.2009 a vykonateľnosť dňa 26.11.2009. Z uvedeného dôvodu existuje neodstrániteľná prekážka rozhodnutej veci.

1.3. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 10NcC/9/2018-107 rozhodol, že na prejednanie a rozhodnutie sporu je miestne príslušný Okresný súd Brezno z dôvodu, že dostupné informácie o uzavretí zmluvy charakter inej ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepreukazujú.

1.4. Okresný súd prv vyhláseným rozsudkom č.k. 2Csp/77/2018-131 zo dňa 25.09.2018 uložil žalovaného povinnosť zaplatiť pôvodnej žalobkyňi sumu 2.694,69 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.694,69 eur od 25.07.2017 do zaplataenia (I. výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok) a pôvodnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 93,68 % (III. výrok). Proti I. a III. výroku rozsudku podal žalovaný odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 11Co/25/2019-273 zo dňa 17.04.2019 rozsudok okresného súdu č.k. 2Csp/77/2018-131 zo dňa 25.09.2018 v odvolaní napadnutej časti zrušil a v tomto rozsahu mu vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

1.5. Po vykonanom dokazovaní, vychádzajúc z ustanovení § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r), § 451, § 456 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 16.12.2008, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k), § 4 ods. 3, 4 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného ku dňu 16.12.2008 mal súd prvej inštancie preukázané, že pôvodná žalobkyňa so žalovaným dňa 16.12.2008 uzavreli zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej jej žalovaný poskytol sumu 24 000,-Sk (796,65 eur). V zmluve je zaškrtnuté, že dlžník (žalobkyňa) prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Pôvodná žalobkyňa ako dlžníčka bola v zmluve označená najprv menom, priezviskom, trvalým pobytom, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu a následne obchodným menom, miestom podnikania, IČO-m a číslom živnostenského registra. Z potvrdenia spoločnosti NAY, a.s. zo dňa 04.05.2017 mal okresný súd preukázané, že pôvodnej žalobkyňi boli za obdobie od 02/2015 do 11/2016 vykonané zrážky v sume 4.903,55 eur, z potvrdenia - klientska zóna ohľadom zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 08.02.2017 mal preukázané, že na uvedenú zmluvu bola zaplataená suma 3.491,34 eur.

1.6. Z pripojeného exekučného spisu okresný súd zistil, že uznesením č.k. 4Er/173/2010-69 zo dňa 26.04.2018 okresný súd zamietol návrh povinnej (pôvodnej žalobkyne) na odklad a zastavenie exekúcie z dôvodu, že zmluvu nemožno označiť za spotrebiteľskú, pretože ju oprávnený a povinná uzatvárali v rámci podnikateľskej činnosti. Povinná je identifikovaná okrem iného aj IČOm a peňažné prostriedky jej boli poskytnuté na účely podnikania, čo potvrdila svojím podpisom. Právomoc rozhodcovského súdu tak bola platne založená a rozhodcovský rozsudok má povahu exekučného titulu. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 2CoE/242/2018-143 zo dňa 31.10.2018 uznesenie okresného súdu potvrdil. V odôvodnení uznesenia uviedol, že pochybnosť o tom, v akom postavení povinná pri uzatváraní úverovej zmluvy vystupovala bola odstránená tým, že v písomnom vyhotovení zmluvy po označení zmluvnej strany (dlžníčky) identifikačnými údajmi pre podnikateľa je ňou podpísané osobitné písomné vyhlásenie, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté na výkon podnikania. Rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 14568/09 zo dňa 28.10.2009 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. uložil pôvodnej žalobkyňi povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 1.784,44 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.784,44 eur od 23.04.2009 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 1.784,44 eur od 07.07.2009 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 371,01 eur, to všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Podľa odôvodnenia rozhodcovského rozsudku sa účastníci v zmysle rozhodcovskej doložky dohodli, že „všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. V tomto prípade rozhodcovské konanie má byť vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu.“

1.7. Z výpovede pôvodnej žalobkyne okresný súd zistil, že poskytnuté finančné prostriedky použila na kúpu jedla pre deti a na splatenie predchádzajúceho úveru. Keďže pri podpise zmluvy musela

zdokladovať svoj príjem, predložila faktúru, ktorú vystavila za práce v lese v lete a pracovníčka žalovaného údaje, ktoré ju identifikujú ako živnostníčku z tejto faktúry odpísala. V čase podpisu zmluvy už reálne živnosť nevykonávala. Okresný súd konštatoval, že všeobecný údaj o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon podnikania neposkytuje odpoveď na otázku týkajúcu sa konkrétneho postavenia dlžníka a konkrétneho súvisu uzavretia zmluvy s podnikaním dlžníka. Len samotné zaškrtnutie bez bližšej špecifikácie spôsobu použitia úveru neumožňuje automaticky vyvodiť záver o nespotebiteľskom charaktere zmluvy. Predtlač prehlásenia dlžníka o poskytnutí úveru na výkon podnikania okresný súd vyhodnotil ako formálny pokus o vyňatie posudzovaného právneho vzťahu spod ochranného režimu spotrebiteľského práva, keďže pôvodná žalobkyňa nemala možnosť meniť obsah zmluvy a zasiahnuť do predtlačenej vyhlásenia o poskytnutí úveru na výkon podnikania, ktoré ani nie je žiadnym spôsobom od ostatného textu oddelené. Účel poskytnutia finančných prostriedkov preto nepovažoval za individuálne dojednaný s pôvodnou žalobkyňou. Za použitia všeobecne platného princípu, podľa ktorého ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, je spravodlivé vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil okresný súd dospel k záveru, že pôvodná žalobkyňa mala pri uzatváraní zmluvy so žalovaným postaviť spotrebiteľku, uzavretá zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy a pôvodnej žalobkyni bol poskytnutý spotrebiteľský úver podľa zákona č. 258/2001 Z.z.. Z uvedených dôvodov sa nestotožnil s odôvodneniami uznesení exekučného súdu (okresného a krajského) o obchodnoprávnom charaktere uzavretej zmluvy, ale dospel k záveru, že pôvodná žalobkyňa uzavrela zmluvu ako spotrebiteľka, keďže tieto skutočnosti vyplynuli z dokazovania vykonaného v súdnom konaní, ktoré presiahlo dokazovanie vykonané v exekučnom konaní.

1.8. Námietku žalovaného o existencii prekážky rozhodnutej veci okresný súd považoval za nedôvodnú. Okresnému súdu síce neboli v konaní doložené všeobecné obchodné podmienky, ale vychádzajúc z podaní strán sporu a odôvodnenia rozhodcovského rozsudku mal preukázané, že rozhodcovská doložka bola súčasťou všeobecných obchodných podmienok a podľa nej sa mali všetky spory riešiť pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovská zmluva nebola uzavretá individuálne na samostatnom liste, ale mala iba formu rozhodcovskej doložky obsiahnutej vo všeobecných obchodných podmienkach. Pôvodná žalobkyňa dojednanie o rozhodcovskej doložke pri uzatváraní zmluvy nemohla vôbec ovplyvniť. Zároveň nebolo v konaní preukázané, že jej tieto všeobecné obchodné podmienky boli vôbec dané k dispozícii a že bola s nimi oboznámená. Okresný súd nemal preukázané individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky. Konštatoval, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má účinky právoplatného rozsudku, čo však neplatí v prípade, ak bol tento rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Keďže rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky je nulitným aktom a hľadá sa naň akoby neexistoval, v prejednávanej veci nepredstavuje rozhodcovský rozsudok prekážku res iudicata.

1.9. K námietke žalovaného, že všetky úhrady boli vykonané prostredníctvom exekučného konania, v ktorom nie je možné navrátenie do pôvodného stavu (§ 61 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej v texte len „Exekučný poriadok“)) okresný súd uviedol, že predmetné ustanovenie sa vzťahuje výlučne na exekučné konanie, a nie na iné sporové konania.

1.10. Zmluvu, ktorú pôvodná žalobkyňa a žalovaný uzavreli okresný súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, pretože žalovaný pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ vzhľadom na predmet podnikania a pôvodná žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľka, pretože pri uzatváraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Samotnú zmluvu posúdil ako zmluvu o pôžičke, pretože pôvodná žalobkyňa svojím podpisom potvrdila, že jej boli finančné prostriedky vyplatené v hotovosti pri podpise zmluvy.

1.11. Preskúmaním zmluvy uzavretej medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovaným okresný súd zistil absenciu náležitostí vyžadovaných v § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z., a to konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, RPMN, priemernú hodnotu RPMN, v dôsledku čoho poskytnutý spotrebiteľský úver považoval v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný mal preto nárok iba na vrátenie poskytnutej istiny. Žalovaný vyplatil pôvodnej žalobkyni sumu 24.000,-Sk (796,65 eur) a pôvodná žalobkyňa mu celkovo zaplatila 3.491,34 eur. Táto skutočnosť v konaní nebola sporná. Rozdiel medzi žalovaným poskytnutými a pôvodnou žalobkyňou vrátenými finančnými prostriedkami je 2.694,69

eur, čo predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Okresný súd preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sumu 2.694,69 eur.

1.12. Pôvodná žalobkyňa sa okrem dlžnej istiny domáhala aj zaplata úroku z omeškania vo výške 8 % ročne. Výzvou na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 19.07.2017 žalovaného vyzvala na zaplata sumy 2.694,69 eur do 24.07.2017. Žalovaný pôvodnej žalobkyni uvedenú sumu v danej lehote nevyplatil, preto mu okresný súd uložil povinnosť zaplatiť úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.694,69 eur od 25.07.2017 do zaplata. Prv vydaným rozsudkom č.k. 2Csp/77/2018-131 zo dňa 25.09.2018 okresný súd vo výroku II. zamietol žalobu v prevyšujúcej časti ohľadom žiadaného úroku z omeškania. Proti tomuto výroku odvolanie nebolo podané, v tejto časti nadobudol uvedený rozsudok právoplatnosť dňa 01.11.2018, preto okresný súd opätovne o tejto časti nerozhodoval.

1.13. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) a pôvodnej žalobkyni priznal nárok náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 93,18 % (úspech 96,59 %, neúspech 3,41 %). Vychádzal zo žalobkyňou uplatneného nároku - istiny aj príslušenstva, ktoré bolo možné vyčísliť do dňa vyhlásenia rozhodnutia (26.07.2019) a priznaného nároku (2.694,69 eur a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.694,69 eur od 25.07.2017 do 26.07.2019).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f), h) C.s.p.. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol. Uplatnil si náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

2.1. Žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“) sa nestotožnil so záverom okresného súdu o neexistencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci ani so záverom o spotrebiteľskom charaktere úverovej zmluvy vzhľadom na to, že Krajský súd v Banskej Bystrici ako inštancie vyššia súdna autorita posúdila rozhodcovskú doložku, ktorá založila právomoc rozhodcovského súdu ako platný právny úkon. Existuje neodstrániteľná prekážka konania, prekážka veci rozhodnutej, na ktorú je súd povinný prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

2.2. Odvolateľ namietol nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie pre jeho nedostatočné odôvodnenie. Poukázal na to, že súd posudzoval vec (či exekučný titul bol vydaný v súlade s právnym poriadkom, a či sa teda exekúcia bude vykonávať v celom rozsahu alebo nie), o ktorej už raz právoplatne rozhodol. K otázke udeleného poverenia uviedol, že po doručení návrhu na vykonanie exekúcie zo strany oprávneného súdny exekútor požiadal Okresný súd Brezno o udelenie poverenia, ktoré mu bolo po preskúmaní žiadosti, návrhu na vykonanie exekúcie a rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu ako exekučného titulu udelené dňa 26.05.2010 pod č. 5603*034596. Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu bol predmetom skúmania už pri rozhodovaní súdu o udelení poverenia súdnemu exekútorovi. Okresný súd v exekučnom konaní uznal exekučný titul za súladný, preto udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Poukázal na skutočnosť, že Okresný súd Brezno uznesením sp.zn. 4Er/173/2010 zo dňa 26.04.2018, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 2CoE/242/2018 zo dňa 31.10.2018 zamietol návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie, pričom sa Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení sp.zn. 2CoE/242/2018 zo dňa 31.10.2018 stotožnil so záverom exekučného súdu o nespotebiteľskom charaktere úverovej zmluvy. Opätovne poukázal na ustanovenie § 61 Exekučného poriadku.

2.3. Súd prvej inštancie podľa odvolateľa nesprávne posúdil právny vzťah ako spotrebiteľský, nakoľko žalobkyňa svojím podpisom potvrdila, že peňažné prostriedky použije na účel podnikania, teda nemá postavenie spotrebiteľa a predmetný vzťah nemožno subsumovať ako spotrebiteľský vzťah. Žalobkyňou predložená zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere ani spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalobkyňa vstúpila do právneho vzťahu so žalovaným na základe vyhlásenia o použití poskytnutých peňažných prostriedkov na výkon podnikania, nie na svoju súkromnú potrebu. Žalobkyňa prehlásenie o tom, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania vlastnoručne podpísala. Žalobkyňa spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy riadne neodôvodnila a nepodložila relevantnými dôkazmi, hoci dôkazné bremeno spočíva práve na jej strane. Skutočnosť, že zmluva má povahu formulárovej (adhéznej) zmluvy ešte sama o sebe nevytvára predpoklad, že zmluvu je potrebné posudzovať ako

spotrebiteľskú. Formulárová zmluva môže byť právnym dôvodom vzniku absolútneho obchodu (zmluvy o úvere).

2.4. Odvolateľ zdôraznil, že zmluvné strany sa môžu dohodnúť, na základe akého zákona sa budú v budúcnosti ich zmluvné vzťahy spravovať. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia úveru sa zmluvné strany dohodli na tom, že ich vzťahy sa budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zmluva bola uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, z čoho jasne vyplýva, že iný zákon ani na daný zmluvný vzťah nie je možné aplikovať. Vzhľadom na to považoval za bezpredmetné skúmať či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nepomenovaná zmluva podľa Obchodného zákonníka si vyžaduje dostatočné vymedzenie subjektov, ktoré ju uzatvorili a vymedzenie jej predmetu. Nevyžaduje náležitosti, ktoré žalobkyňa uvádza vo svojich tvrdeniach. Z uvedeného dôvodu nie je možné zmluvu považovať za bezúročnú a bezpoplatkov.

3. Pôvodná žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3.1. Uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa parametre riadne a dostatočne odôvodneného rozhodnutia, nevykazuje znaky arbitrárnosti, či svojvôle a spĺňa požiadavky v zmysle § 220 ods.2 C.s.p.. Zotrvála na tvrdení, že jej právny vzťah so žalovaným je vzťahom spotrebiteľským. Podľa jej názoru nedošlo k uzavretiu zmluvy o úvere, ale zmluvy o pôžičke podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Tvrdenie žalovaného, že žalobkyni boli poskytnuté finančné prostriedky na účel podnikania označila za zavádzajúce a účelové. K osobitnému podpisu žalobkyne, ktorý ma vyjadrovať jej súhlas s účelom použitia finančných prostriedkov uviedla, že spotrebiteľ nemá a ani nemôže mať vedomosť o tom, aké právne následky preňho môže mať žalovaným predformulované vyhlásenie týkajúce sa údajného použitia finančných prostriedkov, ktoré sa navyše nachádza v časti, kde vyžadovaný podpis spotrebiteľa evokuje jeho súhlas s výškou poskytnutého úveru a výškou jednotlivých splátok. Ona sama prehlásila, že poskytnutý úver použila na súkromné účely. Poukázala na § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3MCdo 14/2014 zo dňa 21.04.2015. Vo vzťahu k dvojakému označeniu žalobkyne, ktorá je v zmluve označená rodným číslom, číslom občianskeho preukazu, adresou trvalého pobytu a zároveň IČO-m poukázala na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10NcC/9/2018 zo dňa 26.04.2018, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4CoE/100/2013 zo dňa 12.03.2014, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/61/2016 zo dňa 23.02.2017 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 243/07 zo dňa 19.06.2008.

3.2. Súd prvej inštancie podľa pôvodnej žalobkyne správne vyhodnotil námietku žalovaného o prekážke res iudicata za nedôvodnú. Rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie veci je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, preto ako absolútne neplatná nebola spôsobilá založiť právomoc rozhodcovského súdu. Ak rozhodcovský súd napriek uvedenému vo veci konal a rozhodol, v prípade jeho rozhodnutia ide o nulitný právny akt. Tým, že na podklade takéhoto nulitného aktu ako nespôsobilého exekučného titulu prebiehalo exekučné konanie, v rámci ktorého žalovaný získal majetkový prospech na úkor žalobkyne, došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, vydania ktorého sa žalobkyňa podanou žalobou domáha. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 25/2014 zo dňa 22.01.2014, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo 27/2011 zo dňa 29.01.2015 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/275/2014 zo dňa 20.05.2015. Stotožnila sa s konštatovaním súdu prvej inštancie, že vylúčenie navrátenia do predošlého stavu, o ktoré opiera žalovaný svoju argumentáciu, sa vzťahuje len na exekučné konanie, nie na civilné konanie.

4. Žalovaný v replike uviedol, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam prostredníctvom svojich predchádzajúcich podaní, na ktorých zotrval v celom rozsahu. Nakoľko žalobkyňa vo svojom vyjadrení neuviedla žiadne ďalšie skutočnosti, považoval svoje podania a odvolanie za dostačujúce.

5. Žalovaná v duplike poukázala na svoje predchádzajúce vyjadrenia, zotrvala na podanej žalobe.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 30.01.2020 sp.zn. 11Co/223/2019 rozhodol o zmene na strane žalobcu tak, že na miesto žalobkyne J. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, XXX XX H. do konania vstupuje BL PLUS, s.r.o., so sídlom Prenčov 177, 969 73 Prenčov, IČO: 50 798 243.

7. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p. preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p., len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto rozsudok okresného súdu s poukazom na § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, pretože vykonal dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil správne a vyvodil z neho aj správny právny záver.

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania patrí právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky napr. aj v náleze III. ÚS 119/03. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

9.1. Námietku žalovaného o nepreskúmateľnosti odvolaním napadnutého rozsudku považoval odvolací súd za nedôvodnú. Rozsudok okresného súdu obsahuje dostatočne zrozumiteľné a presvedčivé odôvodnenie. Stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Jeho skutkové a právne závery nie sú nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 6Cdo/60/2013 zo dňa 22.05.2013 vyslovil záver, že „za porušenie základného práva, zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu (v tomto prípade žalovaného)“.

10. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam a jej existencia v každom štádiu konania vedie bez ďalšieho k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O totožnosť veci ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

10.1. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil námietku žalovaného o prekážke právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata) ako nedôvodnú. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie o tom, že rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie veci v rozhodcovskom konaní je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rozhodcovská doložka nebola individuálne dohodnutá a jej obsah bol vopred pripravený, spotrebiteľ nemohol dojednanie

rozhodcovskej doložky akýmkoľvek spôsobom zmeniť, mohol len spotrebiteľský úver prijať, alebo ho odmietnuť vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky je nulitný právny akt. Súd prvej inštancie preto správne uzavrel, že rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicata. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo 27/2011 zo dňa 29.01.2015, v ktorom najvyšší súd vyslovil záver, že „Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu, preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre občianskoprávne konanie o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy“.

11. Ohľadom exekučných rozhodnutí, na ktoré žalovaný poukázal v odvolaní odvolací súd uvádza, že tzv. nachádzacie konanie pred všeobecným súdom je konaním o veci samej, ktoré spravidla končí rozsudkom, ktorým je buď žalobe vyhovie alebo je žaloba zamietnutá, prípadne končí uznesením. Exekučné konanie nie je konaním vo veci samej. Okresný súd sa nemohol stotožniť so závermi exekučného súdu o nespotebiteľskom charaktere zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, pretože boli vyvrátené dokazovaním vykonaným okresným súdom v tomto sporovom (nachádzacom) konaní, ktorého rozsah presiahol rozsah dokazovania vykonaného v exekučnom konaní (okresný súd vykonal aj výsluch pôvodnej žalobkyne, ktorá popísala postup a priebeh uzavretia zmluvy, pričom tento sa nezhodoval s tým, čo vyplýva iba z listinných dôkazov, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal exekučný súd).

12. Žalovaný v odvolaní spochybnil spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu s pôvodnou žalobkyňou. Po preskúmaní zmluvy o úvere zo dňa 16.12.2008 odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, a zároveň o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá sa spravuje ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z.. Odvolací súd zdôrazňuje, že bezpečným preukázaním nespotebiteľského charakteru nemôže byť len zaškrtnutie kolónky „na výkon podnikania“ v predtlači zmluvy ani označenie dlžníka nielen jeho osobnými údajmi fyzickej osoby, ale aj údajmi živnostníka. Vyžaduje sa preukázanie konkrétneho súvisu podnikania dlžníka s uzavretím príslušnej zmluvy. Pôvodná žalobkyňa na pojednávaní potvrdila, že si úver u žalovaného brala za účelom realizovania svojich spotrebiteľských potrieb. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania, že úver bol poskytnutý na výkon podnikania ťaží toho, kto tak tvrdí, t.j. žalovaného. V tomto smere dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný toto dôkazné bremeno neunesol. Pokiaľ žalovaný popiera úplný základ zmluvného vzťahu, t.j. že medzi ním a pôvodnou žalobkyňou nevznikla spotrebiteľská zmluva, pretože dlžník v posudzovanej zmluve o úvere nemá postavenie spotrebiteľa, ide o ničím nepodložené tvrdenia; v tak sprísnenom právnom režime, v akom sa nachádzajú normy spotrebiteľského práva, nesie výlučné dôkazné bremeno ohľadom tzv. nespotebiteľského úveru len veriteľ.

12.1. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil zmluvu uzavretú medzi stranami sporu ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zakotvených v § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z., preto správne žalovanému uložil povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 2.694,69 eur ako rozdiel medzi finančnými prostriedkami poskytnutými žalovaným pôvodnej žalobkyňi (796,65 eur) a finančnými prostriedkami vrátenými pôvodnou žalobkyňou žalovanému (3.491,34 eur). Výšku bezdôvodného obohatenia žalovaný v odvolaní nezosporil.

13. Odvolacia námietka žalovaného týkajúca sa aplikácie § 61 Exekučného poriadku neobstojí. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že toto ustanovenie zákona sa vzťahuje výlučne na exekučné konanie, nie na sporové konanie. V prejednávanej veci sa pôvodná žalobkyňa podanou žalobou nedomáhala vrátenia exekúcie do predošlého stavu, ale domáhala sa vydania bezdôvodného obohatenia vzniknutého na jej úkor na strane žalovaného z dôvodu, že poskytnutý úver sa z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí považuje za bezúročný a bez poplatkov.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, a to aj vo výroku o trovách konania, osobitne odvolaním nenapadnutým, ktorý je ale výrokom súvisiacim, podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu odvolací súd priznal

voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).